

D
R E T
U N I V
E R S A L
A L A
V I S I Ó

MEMÒRIA D'ACTUACIONS 2018

Sumari

- 3 Presentacions
- 4 L'equip d'Ulls del món
- 6 El 2018 d'un cop d'ull
- 10 Ulls del Sàhara
- 12 Ulls de Moçambic
- 14 Ulls de Bolívia
- 16 Ulls de Mali
- 18 Difusió i educació transformadora
- 21 Dades econòmiques
- 22 Col·laboracions

Ulls del món agraeix l'aportació de totes les persones que, ja sigui amb fotografies o amb informació, han documentat les activitats de la Fundació.

MISSIÓ

Ulls del món treballa per assolir un món on les persones amb deficiències visuals i sense recursos econòmics dels països pobres puguin rebre atenció oftalmològica de qualitat per part dels seus serveis de salut i crear les condicions necessàries per disminuir la incidència de les patologies oculars en cada territori.

Així mateix, sensibilitza l'opinió pública del nostre entorn respecte a les deficiències de la sanitat bàsica en aquelles zones.

VISIÓ

Ulls del món aspira a un món on no hi hagi persones cegues innecessàriament i a contribuir, per tant, a fer efectiu el dret a la visió.

PRINCIPIS I PREMISSES D'ACTUACIÓ

Principis fonamentals

- ▶ Humanitat
- ▶ Independència
- ▶ Igualtat d'oportunitats i equitat de gènere
- ▶ Altruisme
- ▶ Professionalitat
- ▶ Transparència

Premisses d'actuació

- ▶ Permanència
- ▶ Desenvolupament
- ▶ Cooperació
- ▶ Eficiència

Ulls del món és una fundació privada amb seu social a Barcelona, constituïda el 9 de juliol de 2001 i inscrita a:

- Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya, amb el número 1568, el 18 de juliol de 2001.
- Registre d'Organitzacions no Governamentals de Desenvolupament, adscrit a l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), el 10 de maig de 2004.
- Registre d'Organitzacions no Governamentals per al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, Secretaria de Cooperació Exterior, amb el número 29, el 19 de juny de 2005.
- Registre de Fundacions del País Basc, el 19 de juliol de 2005.
- Registre Municipal d'Entitats de Sevilla, el 23 de gener de 2007.
- Registre de Fundacions de la Comunitat Valenciana, el 29 de gener de 2007.
- Registre de la Prefectura de Puy-de-Dôme, França, el 27 de desembre de 2012.
- Negociat d'Associacions, Fundacions i Col·legis Professionals de Pamplona, Navarra, el 20 de novembre de 2013.

Presentacions

Endavant amb passos fermes

El que va néixer amb molta il·lusió com una modesta iniciativa per millorar la salut ocular de la gent amb problemes de visió a països amb un sistema de salut precari, s'ha consolidat com un gran projecte de solidaritat internacional. El que va ser un projecte assistencial ha esdevingut un projecte profundament social i humanista, cada vegada més conscient de l'estret lligam entre la pobresa i una mala salut, com té ben identificat l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Una idea sorgida a casa nostra, que les persones voluntàries i sòcies, i les empreses i institucions que s'hi van sumant, fan possible que estenguem a moltes més persones en aquest món globalitzat.

Avui ja no és possible dir que no coneixem els problemes de tots els racons del món ni tampoc podem amagar el cap davant la immensitat de les mancances pensant que els reptes de justícia i equitat ens depassen. Cal actuar, tenaçment, amb les eines de cadascú. I les nostres les teniu detallades en aquesta memòria, amb una capacitat de mobilització diversa, des del voluntariat i els professionals assistencials locals fins als mitjans de comunicació, de les empreses als artistes generosos, de les petites entitats locals als organismes públics d'aquí i d'allà. Entre tots mostrem una capacitat de sumar complicitats que ens fa ser optimistes de poder vèncer el binomi discapacitat visual i pobresa.

Rafael Ribó,
president

Afrontem el repte d'atendre mig milió més de persones

Borja Corcóstequi,
vicepresident

Hem d'insistir que més del 75% de la ceguesa es pot curar o –i en això encara hi volem posar més l'accent– prevenir. Des d'Ulls del món estem fent esforços per formar professionals i col·laboradors locals i obtenir més donacions (de material, econòmiques o de temps). Però no podem deixar de recordar la vinculació entre ceguesa i pobresa, i per trencar aquest cercle incrementem les iniciatives per apoderar les dones, perquè hem vist com elles són el principal agent de canvi de la salut i el benestar de la família. Elles són el millor altaveu d'informació i educació per a la salut en el seu entorn i qui millor aprofita la solució d'un problema de salut personal en benefici del bé familiar i comunitari.

Ara ens hem plantejat un gran repte, aconseguir en els propers cinc anys tractar tantes persones com hem atès des que ens vam constituir l'any 2001. Però no ens conformem –i no és poc– amb operar més persones de cataractes, fer més revisions i pal·liar problemes de visió que repercuteixen en situacions individuals difícils. El que volem de debò és contribuir a un canvi col·lectiu, que faci real el dret a la salut i a la igualtat d'oportunitats per accedir als serveis sanitaris, i on la pobresa no constitueixi la primera limitació a una vida digna i sense malalties evitables. Volem també comprometre els serveis de salut dels països on estem presents i ho fem des del nostre camp de treball, la salut ocular, i des d'aquesta organització entusiasta, solidària, professional i internacional que és Ulls del món.

L'equip d'Ulls del món

PATRONAT

Rafael Ribó Massó, president i membre del Comitè Executiu
 Borja Corcóstegui Guraya, vicepresident i membre del Comitè Executiu
 Núria Ramon Garcia, directora general i membre del Comitè Executiu
 Vicenç Capdevila Cardona, secretari i membre del Comitè Executiu
 Josep Antoni Pujante Conesa, vocal, en representació de la Generalitat de Catalunya (Departament de Salut)
 Meritxell Budó Pla, vocal, en representació de la Diputació de Barcelona
 Pilar Solanes Salse, vocal, en representació de l'Ajuntament de Barcelona
 Xavier Grau Sabaté, vocal, en representació de la Fundació ONCE per a l'Amèrica Llatina (FOAL)
 M. Isabel Nieto Uresandi, vocal, oftalmòloga
 Andrés Müller-Thyssen Bergareche, vocal, oftalmòleg
 Maria Teresa Vilalta Ferrer, vocal, economista

CONSELL ASSESSOR

Josep Caminal Badia, director general Presidència Grup Godó
 Jordi Constans Fernández, membre de diferents consells com ara Puig, GB Foods, Fluidra i Van Lent
 Àngel Corcóstegui Guraya, soci fundador Magnum Capital
 Jordi Fontcuberta Villa, conseller delegat General Optica
 Agustín Martínez Bueno, director general Ercilla Hoteles
 Lluís Reverter Gelabert, vocal
 Ferran Rodés Vilà, president diari ARA
 Josep Santacreu Bonjoch, conseller delegat DKV
 Xavier Trias Vidal, regidor Ajuntament de Barcelona

COMITÈ MÈDIC

Borja Corcóstegui Guraya, president
 Ricardo Casaroli Marano, secretari
 Mónica Lecumberri López, supervisora mèdica Ulls del Sàhara
 Carlos Móser Würth, supervisor mèdic Ulls de Moçambic
 Hernán Gras, supervisor mèdic Ulls de Bolívia
 Andrés Müller-Thyssen Bergareche, supervisor mèdic Ulls de Mali
 M. Isabel Nieto Uresandi, oftalmòloga

DELEGATS TERRITORIALS

Rosario Martínez Navarro, delegada Comunitat Valenciana
 Jesús Barragán Bretón, delegat Andalusia
 Kike Otaegi Arizmendi, delegat País Basc i Navarra
 Alfonso Jordán García, delegat Madrid
 Lurdana Teixeira Gomes, nucli territorial Portugal
 Hernán Gras, nucli territorial Argentina
 Romain Bordas, nucli territorial França i Suïssa

EQUIP OPERATIU A LA SEU

Núria Ramon Garcia, directora general
 Elisenda Rom Suñol, cap de Gabinet i Comunicació
 Paco Sanz León, cap de Programes
 Albert de Renzi Buxó, tècnic de Compres i Magatzem
 Gisela Enrich Sastre, tècnica de Subvencions
 Jordi Iturbe Ferré, tècnic de Gestió Econòmica
 Cristina Reyes Iborra, tècnica de Subvencions
 Bibiana Ruberte de la Iglesia, tècnica de Gestió de Persones i Equitat de Gènere
 Marina Satorras Guil, administrativa
 Miren Rodríguez Barrenetxea, coordinadora de Munduko begiak

EQUIP OPERATIU SOBRE EL TERRENY

Sàhara

María Tavera Villén, coordinadora Ulls del Sàhara
 Bakina Saluh, administrativa

Moçambic

Eric Lavis, coordinador Ulls de Moçambic
 Álvaro Guimarães, adjunt coordinació
 Sarifa Ismael, administrativa
 Carlos Ferreira, conductor/logista

Bolívia

Patricia Tárraga, coordinadora Ulls de Bolívia
 Rubén Murillo, comptable
 Jackeline Angulo, captadora de fons
 Angélica Luna, assistent logística farmàcia
 Aurora Mamani, auxiliar oficina
 Zulma Guerrero, coordinadora projecte Tarija
 Miguel Ángel Ruiz, auxiliar oficina Tarija
 Freddy Morales, conductor Tarija
 Reyna Pary, coordinadora projecte Oruro
 Tomás Bernal, conductor Oruro

Mali

Albert Coulibaly, coordinador Ulls de Mali
 Seydou Togo, assistent programa
 Hélène Dena, administrativa
 Mamadou Guindo, conductor/logista
 Amanidiou Agnou, Dagaloum Doumbo, Barthélemy Guindo, Amadou Sana, Abdoulaye Zebreé, guàrdies de seguretat

Compartim i fem més gran aquesta bona causa

Ens devem a una bona causa, una causa solidària i internacional, i, malgrat que les circumstàncies a vegades no ens siguin del tot favorables, no parem. Sempre voldríem haver fet més intervencions, atès més persones, formar més especialistes i fer pedagogia a més gent. Voldríem haver comptat amb moltes més aportacions i amb el compromís de més empreses i institucions. Però la feina feta que resumim en aquestes pàgines és la nostra resposta, la dels voluntaris i voluntàries, la dels col·laboradors fidels i ocasionals... que sempre tindrà l'agraïment de tothom que al Sàhara,

Moçambic, Bolívia i Mali se n'ha beneficiat aquest any i de les noves generacions que en gaudiran en el futur. Una aportació que volem de llarg recorregut i sostenible.

Per poder assegurar aquesta continuïtat i incrementar els punts d'atenció ocular i la formació de professionals, així com les activitats d'informació a la població, cal comptar amb més recursos i, per tant, cal ser insistent i convincent amb els nostres conciutadans. Una aproximació que avui passa per les xarxes socials, que ens ajuden a ser més directes i propers a l'hora de donar a conèixer la nostra tasca. Vull destacar, també, l'arrelament del projecte al País Basc, que aprofundeix en la presa de consciència sobre el dret a la visió en aquell territori.

Una bona causa que us convido a compartir per fer-la realment global.

Núria Ramon, directora general

VOLUNTARIS, VOLUNTÀRIES, COL-LABORADORS I COL-LABORADORES

Javier Aceituno, Paco Adin, Antón Aguirre, Pablo Aguirre, Antón Aguirre Rodríguez, Olga Aliaga, Nagore Arbelaitz, Kepa Aulestia, Isabel Arbués, Lila Arteman, Xavier Azanza, Miguel Ángel Bañolas, Anna Barata, Alicia Borràs, Jordi Bosch, Ane Bustamante, Carol Camino, Imanol Ceberio, Isa Chivite, Jaione Colmenero, Geoffrey Cowper, André Cruz, Vicente Cruz, Iraia Cuenca, Lara Fernández, Patricia Fernández-Deu, Khadija Ftah, Raquel Domínguez, Eli Elizondo, José María Etxaniz, Meritxell Fernández, Lara Figuerola, Begoña Gabiña, Iñaki Ganuza, Carles Garcia, Maria Antònia Gaza, Patricia González Laá, Enrique González, Pau González, Pablo Hernández, Anna Herrero, Jordi Holgado, Ana Isasa, M. Ángeles Jurado, Karmele Lasa, Iñaki Lasso de la Vega, Stephanie Lonsdale, Alexa Lorillard, Mónica Madorrán, Meritxell Maldonado, Miren Josune Manterola, Miguel Martínez Shaw, Gerard Martorell, Noemí Masurier, Berenice Mondillo, Albert Montañés, Raket Montón, Elena Nieto, Teo Núñez, Gurutze Ormazza, Xaulo Otaegui, Uxue Peña, Glòria Picazo, Bernat Prat, Oriol Prat, Sylvie Rochigneux, Jenny Rojas, Mercè Ros, Arnau Rosset, Clàudia Rovira, Alicia Rubio, Rubén Sánchez, Raquel Sans, Helena Satué, Marta Serra, Jordi Serra, Marc Silvente, Vanessa Soria, Joana Soteras, Nico Todó, Andreu Torelló, Isa Torres, Irene Vilà, Asun Uñó, Leire Zabala, Virginia Zerna.

El 2018 d'un cop d'ull

Dades 2018

**PERSONES
ATESES**

▶ **97.403** (51.454 dones i 45.949 homes)

**INTERVENCIIONS
QUIRÚRGIQUES**

▶ **2.198** persones operades
(1.046 dones i 1.152 homes)

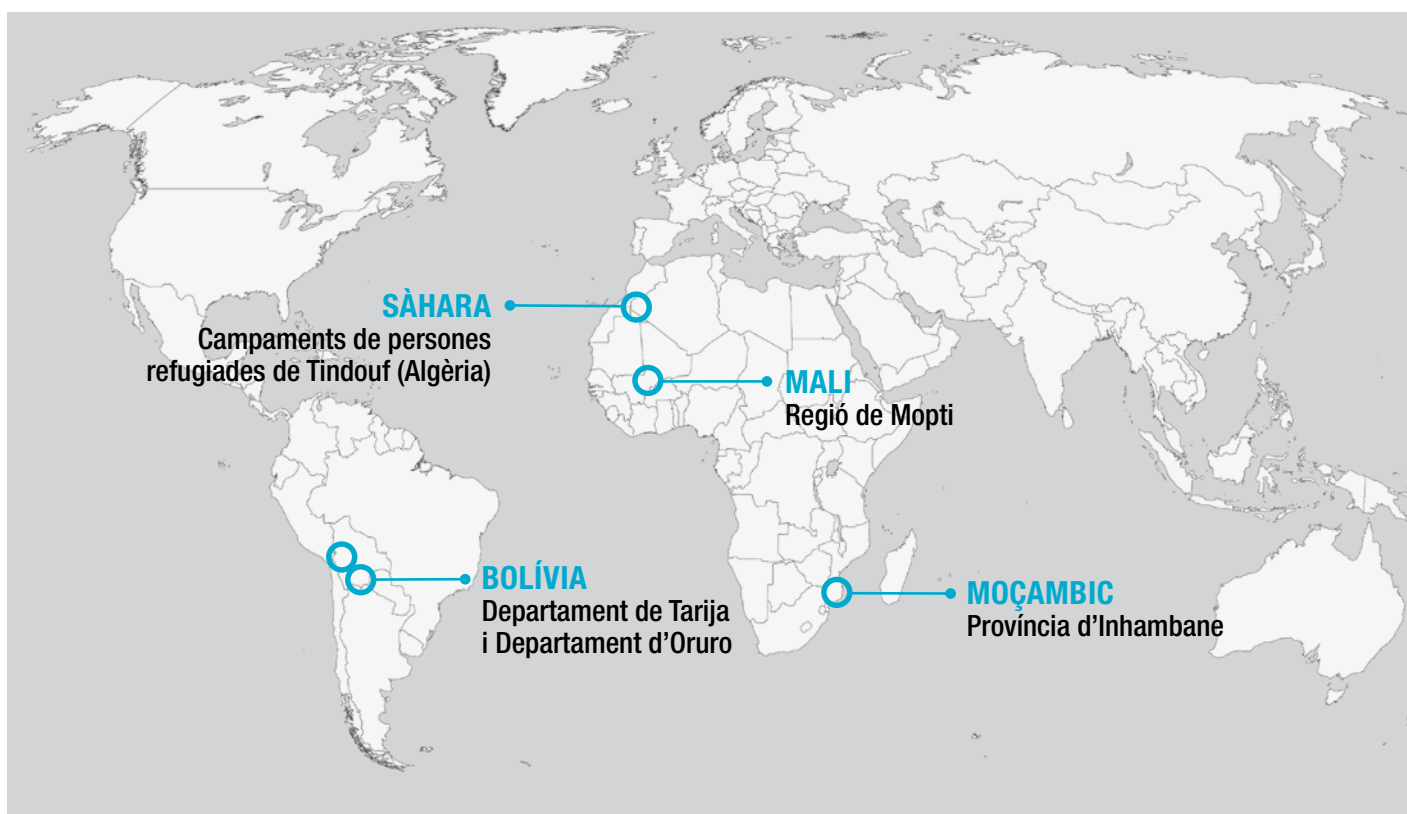
**PROFESSIONALS
FORMATS**

▶ **468**

**PERSONES
SENSIBILITZADES**

▶ **33.751**

Amb ulls de dona

Ulls del món es defineix pel seu compromís amb la població més vulnerable que pateix ceguesa evitable i amb el desenvolupament humà equitatiu i sostenible. Per això aposta per situar el gènere en el centre dels processos i dels projectes de cooperació que té en marxa, perquè les accions de desenvolupament són més eficaces si tenen en compte les desigualtats de gènere.

Al llarg de 17 anys d'experiència, tant als campaments del Sàhara com a Bolívia, Mali i Moçambic, hem constatat que les dones són el nucli que sosté les famílies. Però, tot i així, elles tenen menys oportunitats d'accedir al dret a la salut ocular a causa de les barreres socials i els rols de gènere. Les dades indiquen que el 55% de la població amb deficiències visuals greus del món són dones.

Després d'un procés d'anàlisi, estudi i formació en perspectiva de gènere que va culminar el 2017, Ulls del món ha posat en marxa l'Estratègia de gènere 2018-2021, que incideix en els projectes de cooperació de la Fundació, en la comunicació i educació per al desenvolupament i en la gestió de l'organització.

Ulls del món ha elaborat un *Manual de comunicació en equitat de gènere* i el 2018 ha començat a formar tot el seu equip en l'ús d'un llenguatge no sexista i a revisar tots els continguts *online* i *offline* per garantir un enfocament des de la perspectiva de gènere.

ESTRATÈGIA DE GÈNERE 2018-2021

1. Garantir l'accés igualitari a la salut ocular

2. Fomentar l'apoderament individual i col·lectiu de les dones

3. Elaborar diagnòstics de gènere

4. Millorar els coneixements de gènere dels equips locals

5. Incloure la perspectiva de gènere en la comunicació

6. Implementar la visió de gènere en tots els àmbits de la Fundació

Munduko begiak, més arrelat arreu del País Basc

Munduko begiak està en ple creixement al País Basc. El 2018, diverses empreses i organitzacions basques s'han afegit al projecte, ja sigui amb aportacions econòmiques, voluntariat o cessió de recursos. Gràcies a aquesta implicació, s'han pogut portar a terme diverses accions de sensibilització i educació per a la justícia global, tant al País Basc com a Navarra, on la Fundació ha tingut presència per primer any. Munduko begiak també ha incrementat la seva presència en les organitzacions i federacions basques de cooperació (com ara el Grupo Pro África) i ha aconseguit el suport de noves persones voluntàries i col·laboradores, amb la qual cosa ha enfortit l'arrelament al territori.

Sàhara: incorporació d'un nou oftalmòleg sahrauí

El 2018 s'ha incorporat al sistema de salut el Dr. Said (oftalmòleg sahrauí format a Algèria), fet que ha permès que la població sahrauí refugiada als campaments de Tindouf

pugui ser atesa i rebre tractament oftalmològic en qualsevol moment de l'any. El Dr. Said ha passat consulta tres dies per setmana a l'Hospital Nacional de Rabuni i des que es va incorporar fins a final d'any ha fet 1.367 visites.

Ulls del món col·labora fent l'acompanyament del nou oftalmòleg i aportant l'incentiu econòmic, a més de donar medicaments, fungibles i equips de consulta per facilitar la seva tasca.

Moçambic: formació en cascada i revisions a les escoles

El 2017 es va impartir formació en determinació de l'agudesa visual als professors del districte d'Homoine. Inicialment es van formar dos professors de cadascuna de les 24 zones d'influència pedagògica (hi ha tres o quatre escoles en cada zona). Cada professor format va capacitar altres professors de la seva zona.

Gràcies a aquesta formació durant el primer semestre de 2018 els professors van fer proves a un total de 21.596 alumnes, el 6% dels quals van ser derivats a consulta. Finalment un 1,2% dels infants i membres de les unitats educatives van ser tractats per l'oftalmòleg local de la patologia identificada.

Prèviament a les revisions oculars, es va fer sensibilització amb representacions teatrals.

Mali: comissions medicoquirúrgiques locals

El 2018 s'ha consolidat la fórmula que permet la realització per part de professionals locals de comissions medicoquirúrgiques dins de la regió. El 2017 ja s'havien dut a terme als districtes de Youwarou i Ténenkou i el 2018 s'han fet a Douenza, Koro i Bandiagara. L'objectiu d'aquesta iniciativa és augmentar el nombre de pacients que reben atenció quirúrgica de cataracta i fer-ho a preus molt reduïts. De fet, el 2018 s'ha aconseguit rebaixar gairebé a la meitat el cost de la cirurgia de cataracta (el 60% del cost està relacionat amb la renovació de medicaments i consumibles, i el 40% restant és per a l'organització de la comissió mèdica). L'atenció oftalmològica de proximitat permet reduir al mínim els costos de transport, allotjament i manutenció dels malalts.

A Koro es van operar 67 malalts amb el suport d'Ulls del món, que va fer donació de kits quirúrgics i altres medicaments per al tractament de les cataractes. Al centre de salut de Bandiagara es van operar 79 pacients i al de Douenza 340 (200 intervencions gratuïtes i 140 a preu reduït).

Ulls del món dona suport logístic a les autoritats sanitàries locals i aporta recursos i equipaments per a la realització de les campanyes.

Bolívia: formació d'una oftalmòloga al Paraguai

L'oftalmòloga Ángela Mora va ser becada per Ulls del món per formar-se a la Fundación Visión de Paraguai, centre amb un alt nivell quirúrgic i enfocament comunitari. Els estudis,

que la Dra. Mora va iniciar el 2016, conclouen el primer semestre de 2019. Ulls del món ha assumit la matrícula i les despeses d'habitatge/manteniment des del segon any de formació i, un cop acabada, es preveu que la Dra. Mora s'incorpori al sistema de salut del Departament de Tarija.

Bolívia: comissió quirúrgica a Oruro

Al mes de març es va portar a terme –en coordinació amb el Servei Departamental de Salut d'Oruro, l'Hospital General San Juan de Dios i l'Institut Nacional d'Oftalmologia (INO)– una setmana formativa de cirurgia de cataractes amb tècnica SICS, una tècnica de petita incisió i sense sutura que és reconeguda per l'Organització Mundial de la Salut com la cirurgia més adequada en els països en vies de desenvolupament. Hi va participar com a formador el Dr. Rainald Duerksen, oftalmòleg paraguaià director de la Fundación Visión, i es van intervenir 16 persones amb pocs recursos econòmics, nou de les quals eren dones. Aquesta actuació va permetre millorar les capacitats quirúrgiques dels oftalmòlegs del Departament d'Oruro i de dos residents de l'INO. Ulls del món hi va aportar tots els consumibles quirúrgics i medicaments, a més de proporcionar material preventiu i difondre informació sobre la comissió a través de les xarxes socials.

Ulls del Sàhara

Ulls del món va iniciar la seva activitat als campaments de població refugiada sahrauí, a Tindouf, l'any 2001. Des de llavors, a més de la intervenció estrictament assistencial, la Fundació ha contribuït a la creació d'una xarxa de salut ocular i la millora de les infraestructures. El 2018 ha estat un any de poca activitat oftalmològica als campaments, a causa principalment de la falta de finançament, però s'ha avançat en l'enfortiment dels serveis de salut ocular.

ATENCIÓ OFTALMOLÒGICA

El 2018, als campaments sahrauís s'han atès 12.035 persones, el 51% de les quals han estat dones. En la revisió a alumnes de les escoles de primària, el percentatge de nenes també és més alt: s'han atès un total de 385 menors, el 56% dels quals han estat nenes. I cinc de les sis intervencions quirúrgiques que s'han practicat han estat a dones.

millora de l'assistència a la salut visual dels campaments de població refugiada sahrauí, ja que la població pot rebre atenció oftalmològica en qual-sevol moment de l'any. Ulls del món acompanya l'especialista en la seva pràctica mèdica i aporta el seu incentiu econòmic, a més de donar medicaments, fungibles i equips per facilitar la seva tasca.

El mes de novembre, el Ministeri de Salut Pública de la RASD va nomenar novament Hamudi Mojtar responsable de la direcció del Departament Nacional d'Oftalmologia, al qual s'havia incorporat el 2001 com a optometrista. Des de llavors ha treballat al Departament d'Oftalmologia, on ha portat a terme diferents funcions, des d'optometrista a l'òptica de l'Hospital Nacional de Rabuni fins a responsable del departament durant cinc anys.

REFORÇ DEL PROGRAMA ULLS DEL SÀHARA

A l'octubre es va incorporar una nova supervisora mèdica al programa Ulls del Sàhara, la Dra. Mònica Lecumberri, una oftalmòloga catalana llicenciada en Medicina i Cirurgia que col·labora amb la Fundació des de l'any 2014.

Els canvis en les estructures públiques, juntament amb l'esforç diari del projecte Ulls del Sàhara, suposen un avenç perquè les persones refugiades als campaments de Tindouf afectades de deficiències visuals puguin rebre atenció oftalmològica de qualitat i de manera permanent per part dels serveis locals de salut.

Ulls del món ha participat en les plataformes de coordinació organitzades

ENFORTIMENT DELS SERVEIS DE SALUT OCULAR

A banda de donar suport a l'atenció oftalmològica i òptica practicada pel personal del Departament d'Oftalmologia, Ulls del món ha contribuït a millorar l'organització i la gestió dels serveis de salut als campaments.

Des del mes de maig, s'ofereix assistència oftalmològica permanent a la població gràcies a la incorporació al sistema de salut del Dr. Said, un oftalmòleg del Ministeri de Salut Pública de la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD), per millorar les tasques de consulta a l'Hospital Nacional de Rabuni. Aquesta incorporació suposa un canvi substancial en la

pel Ministeri de Salut Pública –les reunions d'actualització del sector salut i la plataforma de medicaments– per tal d'afavorir la coordinació i transparència en les accions que es porten a terme. En aquestes reunions els responsables del Ministeri i els representants de les organitzacions i agències internacionals posen en comú les activitats que realitzen per coordinar-se en cada àrea. La Fundació també va participar en la taula de concertació sanitària els dies 1 i 2 de desembre de 2018.

El juny de 2018 hi va arribar una caravana d'ajuda humanitària amb una quantitat important de material, ulleres de presbícia i equips de diagnòstic i taller donats per Ulls del món.

ENFOCAMENT DE GÈNERE

El 2018, el Ministeri de Salut ha aprovat un pla de gènere i salut que ha comportat la creació d'un comitè de gènere i salut en el qual participen un grup de 12 dones, totes treballadores del Ministeri de Salut en diferents especialitats, entre les quals una auxiliar d'òptica del Departament d'Oftalmologia.

El Pla de gènere i salut 2018-2020 té l'objectiu d'aconseguir la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el reconeixement, garantia i provisió del dret a la salut de la població refugiada i contribuir a incorporar la perspectiva de gènere en la política de salut sahrauí.

“Professionalment el voluntariat m'ha aportat experiència sobre com treballar amb els mínims mitjans; personalment, m'ha permès conèixer de prop problemes molt reals, però alhora molt aliens al nostre dia a dia aquí a Espanya.”

Mònica Lecumberri és oftalmòloga i supervisora mèdica del projecte Ulls del Sàhara.

PERSONES ATESES

12.035

(6.221 dones i 5.814 homes),
de les quals 385 infants
(217 nenes i 168 nens)

INTERVENCIIONS QUIRÚRGIQUES

6

(5 dones i 1 home)

PERSONES SENSIBILITZADES

946

Ulls de Moçambic

El programa Ulls de Moçambic, iniciat el 2002, treballa en la superació de les dificultats i barreres que dificulten l'accés a la salut ocular de la població de la província d'Inhambane, situada al sud del país. Ulls del món promou activitats de prevenció i detecció precoç de patologies oculars, amb l'objectiu de reduir la incidència de la ceguesa evitable en aquest territori, i apropra la salut ocular a les comunitats, sempre des d'un enfocament de gènere, atès que gairebé un 60% de les persones cegues del país són dones.

ATENCIÓ OFTALMOLÒGICA

Els serveis de salut ocular de la província d'Inhambane han atès 27.841 persones l'any 2018, el 57% de les quals eren dones.

S'han practicat un total de 379 intervencions quirúrgiques (el 49% a dones), 64 de les quals dins de l'activitat ordinària de l'Hospital de Vilankulo. Entre el 28 d'octubre i el 4 de novembre es va portar a terme una campanya de cirurgia al districte de Massinga, organitzada per la Direcció Provincial de Salut, amb participació de l'Hospital Provincial d'Inhambane i l'Hospital de Massinga i suport logístic i coordinació d'Ulls del món. En aquesta iniciativa, que pretenia apropar l'atenció ocular a la població, es van operar 57 pacients (56% dones i 44% homes) i se'n van atendre 500, en total.

El fet que durant gran part de l'any no hi hagués oftalmòleg a la província va augmentar la llista d'espera per a les intervencions de l'Hospital Provincial d'Inhambane i només es va poder organitzar una de les dues setmanes intensives previstes, entre el 10 i el 22 de desembre, en què es van operar 79 persones (46% dones i 54% homes). Es va habilitar un espai amb educadores per facilitar l'assistència de pacients que tenen infants a càrrec, principalment dones, a les consultes d'oftalmologia o a la revisió ocular.

També cal destacar la campanya en què l'ONG sud-africana Doctors for Life va operar 179 persones amb els equipaments facilitats per Ulls del món.

ATENCIÓ ÒPTICA I EQUIPAMENTS

Per tal de millorar l'atenció òptica a la província, el 2018 s'han portat a terme diferents accions com ara la supervisió tècnica i de gestió del taller d'òptica de Vilankulo, que ha permès constatar que funciona correctament i és econòmicament sostenible. Ulls del món també ha possibilitat la reobertura del taller de l'Hospital d'Inhambane amb l'entrega de material òptic i ha equipat el consultori de Zavala, que ha començat a funcionar al maig de 2018.

Els últims anys s'ha fet una feina constant amb administracions públiques de salut moçambiqueses per aconseguir que totes les dades estadístiques es recullin per gènere i edat per identificar les àrees on hi ha desigualtats.

El responsable provincial de salut, juntament amb el coordinador d'Ulls del

món, ha determinat les necessitats de medicaments i material mèdic i la Fundació ha proporcionat el material necessari per garantir l'atenció als districtes.

El 2018 s'han entregat 691 ulleres, 46 de les quals s'han donat a alumnes amb problemes refractius de famílies que no les podien pagar (63% nenes i 37% nens).

Ulls del món va donar medicaments, material quirúrgic i un biòmetre òptic a l'Hospital d'Inhambane.

“El Banco de Óculos reduceix les distàncies –el desplaçament de les persones des del seu lloc de residència fins a l'òptica– per obtenir les ulleres i facilita l'accés a la solució dels errors de refracció. És la primera òptica que treballa de manera sostenible a la província. També té un impacte en la perspectiva de gènere: el Banco de Óculos el gestionem només dones. Això mostra a la societat que nosaltres, les dones, podem tenir un impacte positiu en el desenvolupament de la zona.”

Maria Helena Filipe Duzenta és la secretària administrativa del Banco de Óculos de Vilankulo, el primer taller òptic de l'Àfrica Oriental totalment gestionat per dones.

REVISIONS A LES ESCOLES

La revisió dels infants mitjançant una prova d'agudes visual és una estratègia prioritària ja que permet detectar els problemes refractius precoçment. A més, veure-hi bé és el primer pas per facilitar l'escolarització dels infants i reduir l'abandonament escolar. En aquest sentit, el 2018 el professorat de les escoles d'Homoine –que el 2017 s'havia format en revisió ocular bàsica- ha practicat una prova d'agudes visual als 21.596 alumnes del districte i ha fet una primera selecció de 2.392 alumnes i membres de les unitats educatives, 1.564 dels quals han estat revisats pel personal de salut per confirmar el diagnòstic i administrar el tractament adequat.

Prèviament s'han portat a terme tres sessions de sensibilització en què han participat unes 3.000 persones (83% dones i 17% homes).

REFORÇ DELS RECURSOS HUMANS A LA PROVÍNCIA

Després de pràcticament un any sense oftalmòleg a l'Hospital Provincial d'Inhambane, finalment a l'abril de 2018 s'hi va incorporar el Dr. Assane, i al novembre va començar a treballar a l'Hospital d'Inhambane el Dr. Pae Tongy, un especialista nord-coreà que posteriorment es va incorporar a l'Hospital de Vilankulo.

PROMOCIÓ DE LA IGUALTAT DE GÈNERE I ATENCIÓ A COL·LECTIUS ESPECIALMENT VULNERABLES

Gràcies a un acord amb l'Institut Nacional d'Acció Social, el 2018 s'han fet consultes a població especialment vulnerable. A l'orfenat, la presó i el centre de suport a la vellesa s'han atès un total de 132 persones i s'han donat 43 ulleres.

Les persones albins presenten diversos problemes oculars i sovint són objecte de discriminació social per la seva aparença física. En la visita al centre d'acollida d'orfes Laura Vicuña (Inharrime) es van atendre 70 nenes i 36 nens (10 eren albins). A més, es va establir que els divendres es facilitin les consultes a albins a l'Hospital d'Inhambane.

Al llarg de l'any, Ulls del món ha format l'Associació Comunitària de Dones de Zabala (ACOMUZA) en tècniques de teatre i sensibilització per conscienciar les comunitats del districte sobre la salut ocular i sobre com afecten els rols de gènere en l'accés de les dones als serveis de salut.

Des de 2017, els acords i convenis d'Ulls del món amb contraparts inclouen una clàusula de compromís amb la igualtat de gènere. El 2018 aquesta clàusula s'ha inclòs a l'acord amb l'Institut Nacional d'Acció Social (per donar assistència sanitària a les persones beneficiàries de l'Institut) i amb la Direcció Provincial de Salut d'Inhambane i l'Hospital (per millorar les prestacions del seu taller d'òptica). També s'ha signat un acord amb el Ministeri de Gènere, Infància i Acció Social per a la promoció de la dona.

PERSONES ATESES

27.841

(15.922 dones i 11.919 homes),
dels quals 6.172 infants
(2.915 nenes i 3.257 nens)

INTERVENCIÓNS QUIRÚRGIQUES

379

(184 dones i 195 homes)

PROFSSIONALS FORMADES

10

PERSONES SENSIBILITZADES

3.000

Ulls de Bolívia

Ulls de Bolívia va iniciar l'activitat el 2003 amb l'objectiu de millorar les condicions d'accés a la salut ocular a la ciutat d'El Alto i a les comunitats rurals de La Paz, i va crear una xarxa integral d'atenció oftalmològica que, des de l'any 2013, ja està en mans de les autoritats sanitàries locals. El mateix 2013, Ulls del món va contribuir a la constitució del Comitè Nacional de Salut Ocular i Lluita contra la Ceguesa i posteriorment de l'Àrea de Salut Ocular del Ministeri de Salut. La rèplica del projecte d'El Alto va tenir lloc l'any 2014 quan es van posar en marxa les primeres accions d'atenció ocular al Departament de Tarija i el 2016 a Oruro, on el 2018 s'ha iniciat un programa específic d'actuacions. Tant a Tarija com a Oruro hi ha una forta implicació de les contraparts i una estreta relació amb la població i les autoritats locals i la comunitat.

ATENCIÓ OFTALMOLÒGICA

El 2018 s'han visitat 5.669 persones a Tarija, 3.452 de les quals a l'Hospital de Tarija, 1.364 a l'Hospital de Yacuiba, 551 als centres de salut dels municipis d'El Puente i Cercado, 257 durant la comissió quirúrgica a l'Hospital de Tarija i 45 a l'Associació del Centre de Down. A Oruro, el total de persones ateses ha estat de 3.790: 2.728 a l'Hospital San Juan de Dios, 69 durant la comissió quirúrgica, 422 a l'Hospital Corea, 241 durant les capacitacions al personal de salut als municipis d'Huanuni i Oruro, 42 al centre oftalmològic, 110 a l'escola Abya Yala i 178 durant la campanya de l'Institut Nacional d'Oftalmologia (INO) amb el suport d'Ulls del món.

Els professors, que són formats prèviament en determinació de l'agudesa visual i sensibilització, fan un cribratge dels alumnes i, en cas de detectar alguna deficiència, els deriven als especialistes. En aquest sentit, el 2018 s'han capacitat 209 professors a Tarija

i 65 a Oruro. Al llarg de l'any, els professors han fet una prova d'agudesa visual a 2.073 alumnes (49% noies i 51% nois) de 15 escoles a Tarija i a 202 (54% nens i 46% nenes) de l'escola Abya Yala d'Oruro.

Arran de les revisions, Ulls del món ha contribuït a la dotació de 817 ulleres (521 a Tarija i 296 a Oruro) a estudiants i a persones amb escassos recursos i diferents graus de discapacitat.

Quant a l'activitat quirúrgica, el 2018 a Tarija s'han operat 226 cataractes.

A Oruro s'han operat 53 persones: durant la setmana formativa de cirurgia de cataractes s'han intervingut 16 pacients, tots ells provinents de zones rurals, i en la comissió quirúrgica de l'INO se'n van operar 37.

FORMACIÓ DEL PERSONAL DE SALUT

A Tarija, 72 professionals (67% dones i 33% homes) de quatre centres de salut han estat capacitats en oftalmologia bàsica amb enfocament en salut familiar i comunitària intercultural, per tal que millorin les seves capacitats en la detecció de pacients amb deficiències visuals. Al Departament d'Oruro s'han capacitat 24 professionals de la salut (67% dones i 33% homes) que pertanyen als municipis d'Huanuni i Oruro (17 i set professionals sanitaris respectivament). Durant la formació s'han atès 241 persones, 81 de les quals pateixen discapacitats.

La comissió formativa de cirurgia de cataractes de Tarija va capacitar en la tècnica SICS (*small incision cataract surgery*, en anglès) una oftalmòloga pediàtrica de l'INO, dos especialistes del Ministeri de Salut i dues infermeres, i a la d'Oruro, cinc oftalmòlegs i dos residents de l'INO.

També ha continuat el suport a la formació internacional en oftalmologia de la Dra. Ángela Mora, que es preveu que el 2019 s'incorpori al sistema de salut públic de Tarija.

SENSIBILITZACIÓ EN SALUT OCULAR I BONS HÀBITS

El 2018 s'han sensibilitzat 6.894 estudiants amb xerrades sobre salut ocular: a Tarija, 5.487 estudiants de 22 escoles i, a Oruro, 1.407 estudiants de quatre escoles. A més, 1.378 persones (969 a Tarija i 409 a Oruro) han participat en diferents activitats i xerrades de prevenció i higiene ocular on s'ha posat èmfasi en l'enfocament de gènere.

Aproximadament 60.000 persones han estat informades a través dels mitjans de comunicació locals sobre la tasca d'Ulls del món i activitats puntuals de la Fundació.

Amb motiu del Dia Mundial de la Visió, al municipi d'El Puente (Tarija) es van

portar a terme concursos de dibuixos i grafitis (242 estudiants participants) i una Fira de salut ocular (427 visitants), i a la ciutat de La Paz es va organitzar una caminada popular en la qual van participar 500 persones.

ENFOCAMENT DE GÈNERE

En la formació en salut ocular (tant entre el personal de salut com educatiu) hi ha més participació de dones que d'homes, fet que mostra que quan les capacitacions es fan en els llocs de treball (escola o centre de salut), es garanteix la participació de les dones. En canvi, en les activitats de sensibilització dels alumnes, predominen els nois, cosa que reflecteix la diferència entre homes i dones en relació amb el dret d'accés a l'educació. L'equip d'Ulls de Bolívia ha participat en un taller organitzat per l'ONG Solidar Suiza per avaluar la incorporació de l'enfo-

cament de gènere al treball diari de la Fundació. També s'ha elaborat un manual adreçat específicament a la formació de promotores de salut ocular que s'ha posat en comú amb associacions de dones.

A aquestes accions se sumen les xerrades de promoció de la salut ocular amb enfocament de gènere i la implementació d'un espai lúdic mòbil per facilitar que els infants estiguin atesos mentre els seus progenitors (generalment la mare) reben assistència oftalmològica.

D'altra banda, el 2018 Ulls del món ha signat convenis amb les associacions de dones CCIMCAT, Mujeres en Acción i Casa Vida, i ha presentat una proposta d'intervenció a la microfinancera Pro Mujer per capacitar com a promotores de salut ocular dones que formin part de banques comunals.

A *Pacesa Lupaty* li va costar decidir-se a operar-se i no ho va fer fins que va arribar un moment en què va deixar d'anar al mercat perquè no distingia els autobusos. Un cop operada, quan el doctor li va treure el protector ocular i li va preguntar: "¿Me puedes ver?", ella li va respondre, tota enrojolada: "Sí, doctor, qué bonitos ojos tiene".

PERSONES ATESES

11.532

(6.270 dones i 5.262 homes), de les quals
1.989 infants (1.039 nenes i 950 nens)
Tarija 7.742 / Oruro 3.790

INTERVENCIONS QUIRÚRGIQUES

279

(150 dones i 129 homes)
Tarija 226 / Oruro 53

PROFESSIONALS FORMATS

382

Tarija 286 / Oruro 96

PERSONES SENSIBILITZADES

8.272

Tarija 6.456 / Oruro 1.816

Ulls de Mali

El programa Ulls de Mali té com a principal objectiu lluitar contra la ceguesa evitable i acostar l'atenció oftalmològica al major nombre de persones de la regió de Mopti. Actualment, la situació politicosocial del país és molt inestable i la pobresa cada vegada més accentuada. Malgrat el context d'inseguretat que es viu, Ulls del món aconsegueix implementar les actuacions assistencials i de formació amb l'equip local i els professionals malians, i dona suport a les institucions locals.

ATENCIÓ OFTALMOLÒGICA

El 2018, 45.995 persones (de les quals un 50,1% són dones) han rebut atenció oftalmològica dins del programa Ulls de Mali. En les consultes ordinàries de l'Hospital Somine Dolo i dels centres de referència i centres de salut comunitària dels districtes de Bandiagara, Bankass, Koro, Douentza, Djenné i Mopti s'han atès 17.570 persones. També s'han visitat 4.580 persones durant les campanyes de recerca activa de casos de cataractes i triquiassi de Koro i les comissions medicoquirúrgiques finançades per la Fundació als districtes de Bandiagara, Koro, Douentza, Mopti i Djenné.

D'altra banda, en el marc de les campanyes de detecció de deficiències visuals, s'han visitat 23.845 alumnes de 63 escoles i acadèmies de Douentza i Mopti. Han portat a terme aquestes revisions assistents mèdics d'oftalmologia i tècnics superiors d'oftalmologia sota la supervisió de l'optometrista de l'Hospital Somine Dolo i de l'equip d'Ulls del món.

El 87% dels pacients operats el 2018 han estat objecte de seguiment durant els tres mesos següents a la intervenció.

ACTIVITAT QUIRÚRGICA

Quant a l'activitat quirúrgica, el 2018 s'han intervingut 1.534 ulls. A l'Hospital Somine Dolo s'han operat 489 cataractes i al centre de salut de Bandiagara, 433. Ulls del món ha organitzat un total de sis comissions als centres de salut de referència de Bandiagara, Koro i Douentza, on s'han intervingut 79, 67 i 340 cataractes, respectivament. L'oftalmòleg de l'Hospital Somine Dolo i l'assistent mèdic d'oftalmologia del centre de Mopti també han operat 40 cataractes. A banda de les cataractes, s'han practicat 86 intervencions d'altres patologies.

Per tal que la població acudeixi a les revisions de salut, les comissions no només es donen a conèixer en els centres de salut, sinó que també s'anuncien a través de campanyes de mobilització social a la ràdio i als centres religiosos més populars. En aquest sentit, el paper de les dones de la Coordinadora d'Associacions i ONG femenines de Mali és essencial per a la sensibilització de la població.

FORMACIÓ EN SALUT OCULAR

El 2018 s'han format un total de 76 professionals en diversos aspectes relacionats amb la salut ocular.

D'una banda, 24 agents socio-sanitaris han estat capacitats en salut ocular primària, formació que els ha permès adquirir els coneixements oftalmològics necessaris per detectar les malalties més comunes, entre les quals cataractes i triquiassi. De l'altra, també han après a utilitzar diferents materials de consulta oftalmològica, la tècnica d'eversió de la parpella i els procediments adequats per poder derivar cada cas de lesió ocular.

Durant el mes de setembre s'ha impartit formació continuada postuniversitària sobre nistagme pediàtric en què han participat 42 oftalmòlegs i residents de l'Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica.

A més, Ulls del món també ha donat suport econòmic perquè un agent de salut del centre de Youwarou cursés

l'últim any per graduar-se com a assistent mèdic d'oftalmologia i un tècnic en manteniment hospitalari de l'Hospital Somine Dolo es poguéu formar al Senegal.

A banda de la formació tècnica, al desembre s'ha fet una sessió sobre l'aplicació de l'enfocament de gènere en els projectes adreçada a l'equip d'Ulls del món local. Hi han participat sis homes i dues dones.

SENSIBILITZACIÓ

Ulls del món ha organitzat i coordinat diverses activitats de sensibilització sobre prevenció i salut ocular en la població. Un total de 21.533 persones han estat sensibilitzades per part de les formadores de la Coordinadora d'Associacions i ONG femenines de Mali als districtes de Bankass i Koro.

"Sense ulleres no puc llegir ni escriure bé. A més, m'han ajudat a millorar els resultats escolars. Quan porto les ulleres que em van donar els metges d'Ulls del món puc veure bé el que escriu el mestre a la pissarra, puc escriure sense dificultat i veure la televisió sense que em plorin els ulls."

Adama Ouédraogo és alumne de l'escola de Koro (Mali)

DONACIÓ DE MATERIAL I MANTENIMENT D'EQUIPAMENTS

Ulls del món ha donat diversos materials i equipaments per a la pràctica de les intervencions i també per donar suport a les activitats socioculturals de la Coordinadora d'Associacions i ONG femenines de Mali. A més, un tècnic biomèdic s'ha encarregat del manteniment i reparació d'equips de salut ocular i ha impartit formació sobre el funcionament dels aparells.

La rehabilitació del taller d'òptica s'ha acabat amb el trasllat dels equipaments a un nou edifici i la seva posada en marxa per a l'atenció de la població.

Tres dels sis acords de col·laboració vigents, el de l'Hospital Somine Dolo, el del Consell Regional de Mopti i el de la Coordinadora d'Associacions i ONG femenines de Mali de Mopti, inclouen una clàusula per a la reducció de les desigualtats de gènere.

PERSONES ATESES

45.995

(23.041 dones i 22.954 homes),
de les quals 23.845 infants
(12.027 nenes i 11.818 nens)

INTERVENCIIONS QUIRÚRGIQUES

1.534

(707 dones i 827 homes)

PROFESSIONALS FORMATS

76

PERSONES SENSIBILITZADES

21.533

Difusió i educació transformadora

Tant la tasca que Ulls del món du a terme sobre el terreny com les iniciatives de sensibilització que impulsa des de la seu i els diferents nuclis territorials estan adreçades a la generació de canvis i condicions de vida justes per a totes les persones i a l'educació per a la justícia global. En concret, totes les activitats d'educació transformadora i comunicació d'Ulls del món incorporen l'orientació al canvi social, de forma coherent amb l'enfocament de drets humans, gènere i sostenibilitat.

La Fundació també dirigeix els esforços a fer visible la connexió entre la situació de les poblacions amb les quals treballa sobre el terreny i la realitat existent al seu entorn. I afavoreix la implicació personal i col·lectiva en el dret universal a la visió promovent l'activisme de la ciutadania.

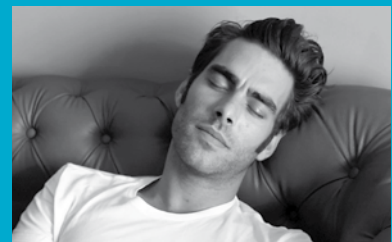
A banda, Ulls del món fa una aposta institucional important pel treball en xarxa i amb plataformes, conscient que l'erradicació de la pobresa i el dret a veure-hi no es poden assolir de forma aïllada. La col·laboració i la participació amb altres organitzacions i institucions públiques i privades són especialment manifestes sobre el terreny.

La campanya 500.000 + 500.000 és una crida solidària per lluitar contra la ceguesa evitable. En cinc anys, Ulls del món es proposa tractar mig milió de persones, el mateix nombre que la Fundació ha atès des que es va crear, l'any 2001.

Per fer-ho possible, tant personalitats reconegudes com persones anònimes que han patit problemes oculars apel·len al compromís de tota la societat a través de comentaris, vídeos i fotografies.

El tret de sortida de la campanya va tenir lloc al mes d'octubre, amb una presentació als mitjans de comunicació amb participació de Josep Maria Pou. També se'n va fer difusió a La Nit dels Ulls del món i el Dia Mundial de la Visió, a través de diverses insercions en els mitjans de comunicació, *online* i *offline*. La campanya 500.000 + 500.000 també és present al web d'Ulls del món i a les xarxes socials a través de vídeos dirigits per Isaki Lacuesta, on personalitats com els actors Lluís Homar, Àlicia González Laa, Núria Prim i Mariona Tena, i moltes altres persones anònimes han compartit pors i esperances en relació amb la pèrdua de visió a través del hashtag #nodeixardeveure.

+ 2.720.000 impactes en premsa escrita

+ 5.700.000 impactes en premsa digital

+ 16.000 interaccions a Instagram

+ 17.000 interaccions a Twitter

+ 180.000 interaccions a Facebook

El 18 de juny de 2018 el Prof. Serge Resnikoff va impartir la conferència “Pobresa i discapacitat visual: el repte d’acabar amb la ceguesa evitable” dins del cicle Qüestions d’actualitat del Palau Macaya. L’acte va rebre el suport de l’Obra Social “la Caixa” i el Club Roma. El professor Resnikoff és un expert internacional en salut pública global, oftalmologia i salut ocular. Al llarg de la seva presentació, va plantejar el repte de fer arribar l’atenció oftalmològica a la població més vulnerable, en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

El 2018, Ulls del món ha rebut el Premi Anesvad a la Innovació i el Premi Natura, que distingeix projectes que lluiten per construir un món millor. A més, els treballadors de Ferrovial s’han implicat a favor de l’accés de la població escolar a l’atenció ocular i han aportat els diners recaptats a la campanya *Juntos sumamos* al projecte Ulls de Mali.

A través del Fons d’Art VISIONS, format per gairebé 90 obres de més de 70 artistes solidaris i amb el suport de Marta Serra, Ulls del món aconsegueix donar a conèixer les desigualtats que existeixen al món en salut ocular, mobilitzar la ciutadania i captar recursos per a la implementació dels projectes. El 2018, el Fons d’art ha crescut amb aportacions d’Ignasi Aballí (*Intent de reconstrucció*, 15 exemplars), Sergi Aguilar (*Nansa*, 10 exemplars) i Jaume Plensa (*Janus*, 11 exemplars). Una mostra de VISIONS es va poder veure entre el 19 i el 29 de setembre a la Galeria Marlborough de Barcelona.

La 17ena edició de La Nit dels Ulls del món, celebrada el 25 d’octubre al Foyer del Liceu de Barcelona, va reunir 160 persones que van poder gaudir de la intervenció musical de la soprano Adriana de León i el prestigiós Cosmos Quartet. Durant el sopar solidari, que va ser presentat per Raquel Sanz i Jordi Bosch, es van donar a conèixer els resultats dels projectes d’Ulls del món.

La iniciativa “Ulleres per a Moçambic”, emmarcada en la jornada gastronòmica organitzada a Hondarribia el 16 de juny per la Societat Gastronòmica Klink, i la commemoració del Dia Mundial de la Visió el 20 d'octubre a Donostia i del Dia Internacional de la Pau a Irún han estat tres de les accions impulsades per Munduko begiak a favor del dret universal a la visió. Ulls del món també ha realitzat múltiples xerrades i presentacions al llarg de l'any en diferents escenaris, tant a Catalunya com al País Basc i Navarra.

El 2018, Munduko begiak ha reforçat la iniciativa “Música para sus ojos” per acostar-se a la població basca a través d'un reclam musical; s'han organitzat tres concerts: el 6 d'octubre a Bilbao, amb la participació de l'Associació de Música de Cambra de Bilbao, el 9 de novembre a la Universitat de Deusto, a càrrec de Gospel Bilbao, i el 15 de desembre a Zarautz, amb la col·laboració de tres agrupacions de Zarautz Abesbatza. Munduko begiak també ha participat en la iniciativa Fair Saturday i ha estat l'entitat beneficiària de la 5ena edició del concert de Nadal solidari d'Orona Fundazioa celebrat al Kursaal de Donostia.

L'exposició “Ulls d'Inhambane” d'Elisenda Pons, que recull instantànies del treball d'Ulls del món a Moçambic, s'ha pogut veure en dues ocasions l'any 2018: al maig a l'Arma Plaza Fundazioa d'Hondarribia i al desembre a l'Orona Fundazioa d'Hernani.

El 2018 s'han impulsat diverses iniciatives de comunicació *online* per arribar a més persones i fomentar el compromís de la població a favor del dret universal a la visió. Amb l'Agència Internacional per a la Prevenció de la Ceguesa s'han difós les campanyes #makevisioncount i #eyehealthforall a través de Facebook, Twitter i Instagram, i també s'ha incorporat l'apartat “Amb ulls de dona” tant al web com al *newsletter* d'Ulls del món, amb continguts específics de gènere i salut visual.

Dades econòmiques

INGRESSOS

PÚBLICS	326.975 €
Patrons institucionals fundacionals	145.000 €
Subvencions a la cooperació	181.975 €
PRIVATS	826.097 €
Empreses i entitats	528.773 €
Adherits	31.776 €
Donants esporàdics	63.488 €
La Nit dels Ulls del món	121.700 €
Fons d'art	80.360 €
TOTAL INGRESSOS	1.153.072 €

DESPESES

PROGRAMES D'ACTUACIÓ	715.430 €
Cooperació al desenvolupament	580.835 €
Ulls del Sàhara	117.819 €
Ulls de Moçambic	175.292 €
Ulls de Bolívia	215.682 €
Ulls de Mali	189.861 €
Sensibilització	134.595 €
CAPTACIÓ DE FONDS	188.086 €
IMPLEMENTACIÓ POLÍTICA DE GÈNERE	20.010 €
ADMINISTRACIÓ	137.454 €
TOTAL DESPESES	1.178.799 €

El resultat de l'exercici es traspassa al compte de romanent

Núm. 3640/19
**INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS ABREUJATS EMÈS
 PER UN AUDITOR INDEPENDENT**

Al patronat de la **FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN**

Opinió

Hem auditat els comptes anuals abreujats de la **FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN** (l'Entitat), que comprenen el balanç abreujat a 31 de desembre de 2018, el compte de pèrdues i guanys abreujat, l'estat de canvis en el patrimoni net, i la memòria abreujada corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals abreujats adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Entitat a 31 de desembre de 2018, així com dels seus resultats corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació (que s'identifica a la nota 2 de la memòria) i, en particular, amb els principis i criteris comptables que hi estiguin continguts.

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya. Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant en la secció Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals abreujats del nostre informe.

Som independents de l'Entitat de conformitat amb els requeriments d'ètica, inclosos els d'independència, que són aplicables a la nostra auditoria dels comptes anuals abreujats a Espanya segons allò que exigeix la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes. En aquest sentit, no hem prestat serveis diferents als de l'auditoria de comptes ni hi han concorregut situacions o circumstàncies que, d'acord amb allò que estableix l'esmentada normativa reguladora, hagin afectat la necessària independència de manera que s'hagi vist compromesa.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

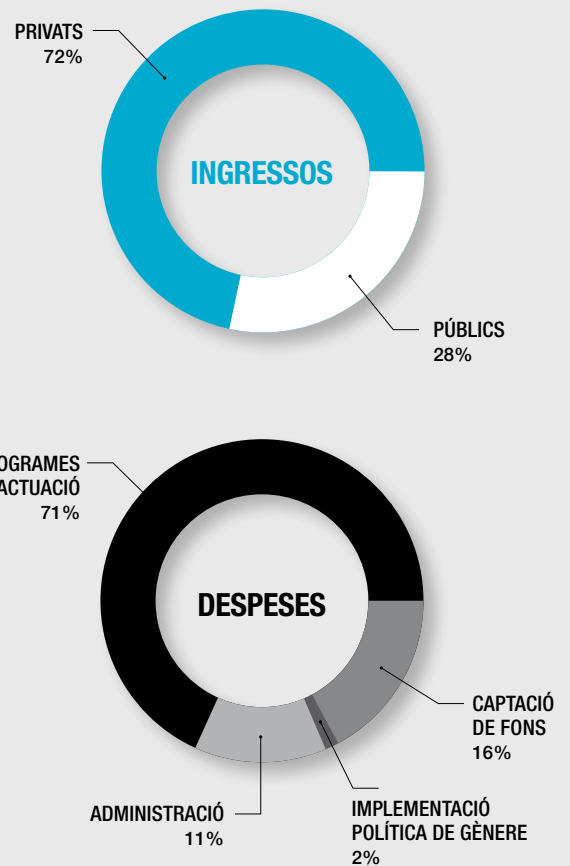
Aspectes més rellevants de l'auditoria

els aspectes més rellevants de l'auditoria són aquells que, segons el nostre judici professional, hem considerat com a els riscos d'incorrecció material més significatius en la nostra auditoria dels comptes anuals abreujats del període actual. Aquests riscos han estat tractats en el context de la nostra auditoria dels comptes anuals en el seu conjunt, i en la formació de la nostra opinió sobre aquests, i no expressem una opinió per separat sobre aquests riscos.

GM AUDITORS, S.L.

C/ Lepidoptera, 127 41 2a - 08034 Barcelona - tel: 933 63 70 80 - fax: 933 63 70 83 - email: gmauditors@gmauditors.cat - www.gmauditors.cat
 C/ Lepidoptera, 1 de Comptes s/n.1 - RDAC s/n.30-213 - E. 08. Barcelona E. 08044 - tel: 93 6844339

Col·laboracions

ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

PATRONS FUNDACIONALS

ADMINISTRACIONS LOCALS

ALTRES ORGANISMES PÚBLICS

ORGANITZACIONS PRIVADES

ENTITATS COL·LABORADORES

LABORATORIS I ORGANITZACIONS VINCULADES A L'ÀMBIT DE LA SALUT

Angelini-Farmacéutica, Bausch&Lomb, Bloss Group, Brill Pharma, Colegio de Enfermería de Gipuzkoa, Colegio de Médicos de Bizkaia, Colegio de Médicos de Gipuzkoa, Col·legi Oficial d'Òptics i Optometristes de Catalunya, Consorci Sanitari Integral, Farmacia Alba, Johnson&Johnson Vision, Laboratorio Aragón, Laboratorios Théa, LCA Pharmaceutical, Leocadio Ramos Suministros Ópticos, Medical Mix, OftalTech, Pharmaboz, Sofymed, Suministros Hospitalarios, Topcon

ALTRES ORGANITZACIONS

Antaviana, Alternweb, Auzo Lagun, Banco Nacional de Bolivia, Bankia, Bidons Egara, Bonita, Bufete Guerrero de Castro, CCCB, Cdtarjeta multimedia, Clian Holding, Colegio Sant Andrews Bolivia, Conservatori del Liceu, Consorci per a la Normalització Lingüística, Cosmocaixa, Creative Technology Spain Departamento de Internet, Escuela Internacional de Protocolo, Fanorsan, Ferrer&Ojeda, Fundació Abertis, Fundació Alicia Koplowitz, Fundació Bancària "la Caixa", Galeria Marlborough Barcelona, Gramona, Gran Teatre del Liceu, Grupo Hoteles Ercilla, Hospes Hoteles, IDS Servicios y Soluciones Tecnológicas, IT Comunicación, Konga Music, Lindt, MRW, Orona Fundazioa, Palau Macaya, Port de Barcelona, RACC, Servei d'Assessorament Periodístic, SOBOCE, Sociedad Gastronómica Klink, Synapsis Business & People, Synergic Investigación y Marketing, Techno Trends, Ticnova Quality Team, Xevi Estudi, YG Companies Consultores, +Gráfica

MITJANS DE COMUNICACIÓ

ABC, ARA, Bonart, Catalunya Ràdio, Cinemes Verdi, COPE, Deia, Diari de Girona, Diario de Córdoba, EFE, EITB, El Comercio, El Confidencial, El Correo, El Diario Vasco, El Mundo, El País, El Periódico, El Punt Avui, HOY, La Razón, Noticias de Gipuzkoa, Onda Cero, RAC1, RAC 105, Radio Euskadi, Radio Popular, Radio Vitoria, RNE, Televisió de l'Hospitalet, Tele 7, TV3, TVE2

ALIANCES INTERNACIONALS

- Agència Internacional per a la Prevenció de la Ceguesa (IAPB)
- Xarxa de Gènere i Salut Ocular, IAPB
- Aliança de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per a l'Eliminació Global del Tracoma l'any 2020 (GET 2020) + Coalició Internacional per al Control del Tracoma (ICTC)
- Coalició Moçambiquesa per a la Salut Ocular (MECC)
- VISION 2020 Amèrica Llatina

COL·LABORACIONS SOBRE EL TERRENY

- **Sàhara:** ANARASD, Asociación Río de Oro, Asociación Salud Visual, Gerència Regional de Salut de la Junta de Castilla i Lleó, Medicus Mundi Catalunya i Universitat de Saragossa.
- **Moçambic:** Acamo (Associació de Cecs i Ambliops de Moçambic), Acomuza (Associació Comunitària de Zavala), Ametramo (Associació dels Metges Tradicionals Moçambiquesos), Amodevi (Associació Comunitària de Vilankulo), INAS (Institut Nacional d'Acció Social) i Tsinela (Associació Comunitària de Massinga).
- **Bolívia:** Cáritas Boliviana, Club de Leones, Coordinadora de la Dona del Viceministeri d'Igualtat d'Oportunitats, Federació de Junes Veïnals (FEJUVE) de Tarija, Fundación Visión, Institut Bolivià de la Ceguesa (IBC), ONG Aprecia, ONG Charity Vision, Organització Panamericana de la Salut (PAHO, segons les sigles en anglès), Proyecto Ágora, Societat Boliviana d'Oftalmologia (SBO), Voluntarios Un solo Corazón i membres del Comitè Nacional de Salut Ocular i Lluita contra la Ceguesa (Fundación Visión, Club Rotario, Hospital de Coroico, entre els més destacats).
- **Mali:** CAFO (Coordinadora d'Associacions i ONG femenines) de Mopti, MSF España, MSF France i ONG Al Farouk.

CONTRAPARTS

- **Sàhara:** Ministeri de Salut Pública de la RASD.
- **Moçambic:** Ministeri de Salut i Direcció Provincial de Salut d'Inhambane.
- **Bolívia:** Ministeri de Salut, Institut Nacional d'Oftalmologia, Govern Autònom Departamental d'Oruro (inclou SEDES Oruro i Hospital San Juan de Dios), Govern Autònom Departamental de Tarija (inclou Hospital Regional San Juan de Dios i SEDES Tarija), Govern Autònom Municipal de Caracollo i Govern Autònom Municipal de Tarija.
- **Mali:** Associació Les Yeux du Monde - Mali, Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica (IOTA) de Bamako, Consell Regional de Mopti, Direcció Regional de Salut de Mopti, Hospital Somine Dolo de Mopti, Programa Nacional de Salut Ocular, Centres de Salut de Referència (CSRef) de Bandiagara, Bankass, Koro, Djenné i Douentza i Acadèmies d'Ensenyament de Douentza i de Mopti.

FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN

Tamarit, 144-146, entl. 2a · 08015 Barcelona · T: +34 934 515 152 · fundacio@ullsdelmon.org · www.ullsdelmon.org

Ojos del mundo · Eyes of the world · Les yeux du monde · Olhos do mundo · Munduko begiak · عيون العالم